

ชื่อเรื่องวิจัย	ผลการฝึกอบรมจิตลักษณะแบบบูรณาการและภาวะผู้นำตนเองของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนิตนันท์ อุดมทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวรรณ กาญจนวชิ
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำการวิจัยเสร็จ	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเองและจิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษา 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเองและจิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษาตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตนเองของนักศึกษาหลังอบรมทันที 4) เพื่อศึกษาจิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษาหลังอบรมทันที 5) เพื่อศึกษาสุขภาพจิต การรู้คิดทางสังคม การสนับสนุนของครอบครัวและการสนับสนุนของเพื่อนของนักศึกษาหลังอบรมทันที 6) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำตนเองและจิตลักษณะของนักศึกษาหลังอบรมทันที 7) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำตนเองและจิตลักษณะของนักศึกษาหลังอบรม 3 เดือน 8) เพื่อศึกษาความคงทนหลังใช้ชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเองและชุดฝึกจิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษาหลังอบรมทันทีกับหลังอบรม 3 เดือน 9) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำตนเองจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษาระยะสั้น (วัดหลังทดลองทันที) 10) เพื่อเปรียบเทียบจิตลักษณะแบบบูรณาการจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยระยะสั้น (วัดหลังทดลองทันที) 11) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำตนเองจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยระยะยาว (วัดหลังทดลอง 3 เดือน) และ 12) เพื่อเปรียบเทียบจิตลักษณะแบบบูรณาการจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยระยะยาว (วัดหลังทดลอง 3 เดือน) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเจาะจงนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาลึกสูตร 5 ปีที่คณะผู้วิจัยเป็นผู้สอน ได้นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาสังคมศึกษา โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2557 เป็นนักศึกษาจำนวน 5 หมู่ รวมทั้งหมด 276 คน จากนั้นทำการจับสลากจาก 276 คน จับสลากแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 69 คน และจับสลากนักศึกษาทั้ง 4 กลุ่มเพื่อเข้ารับการทดลองเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม แบบแผนในการทดลองครั้งนี้ เป็นแบบชนิดทดลอง

แบบมีกลุ่มควบคุมและมีการวัดหลังทดลอง (Posttest-only control group design) โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ทดลองโดยฝึกภาวะผู้นำตนเองและจิตลักษณะแบบบูรณาการ กลุ่มที่ 2 ทดลองโดยชุดจิตลักษณะ กลุ่มที่ 3 ทดลองโดยชุดฝึกภาวะผู้นำตนเอง และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 4 ไม่ได้รับการฝึก นักศึกษาทดลองฝึกอบรมจำนวน 20 คาบ ใช้เวลาอบรม 2 วัน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า 4-6 ระดับ จำนวน 9 ฉบับ คำถามฉบับละ 12-35 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ $\bar{X}$, S.D., regression และ t-test

ผลการวิจัยพบดังนี้ 1) ได้ชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเอง จำนวน 7 เล่ม ชุดฝึกอบรมจิตลักษณะแบบบูรณาการ จำนวน 3 เล่ม และคู่มือชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเองและชุดฝึกจิตลักษณะแบบบูรณาการ จำนวน 1 เล่ม รวมทั้งสิ้น 11 เล่ม 2) การตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดอบรมภาวะผู้นำตนเองมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.38/ 82.44 ส่วนชุดอบรมจิตลักษณะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.19/82.84 3) ภาวะผู้นำตนเองของนักศึกษาหลังอบรมทันทีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) 4) จิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษาหลังอบรมทันทีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) 5) สุขภาพจิตของนักศึกษาหลังอบรมทันทีพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป (ร้อยละ 55.10), การรู้คิดทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$), การสนับสนุนของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และการสนับสนุนของเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) 6) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำตนเองของนักศึกษาหลังอบรมทันทีพบว่า สุขภาพจิต การรู้คิดทางสังคมและการสนับสนุนของเพื่อนมีส่วนส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่การสนับสนุนของครอบครัวไม่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำตนเอง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตลักษณะของนักศึกษาหลังอบรมทันทีพบว่า สุขภาพจิตและการรู้คิดทางสังคมส่งผลต่อจิตลักษณะของนักศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 7) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำตนเองของนักศึกษาหลังอบรม 3 เดือน พบว่า การรู้คิดทางสังคม การสนับสนุนของครอบครัวและการสนับสนุนของเพื่อนมีส่วนส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่สุขภาพจิตไม่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำตนเอง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตลักษณะของนักศึกษาหลังอบรม 3 เดือน พบว่า สุขภาพจิตและการรู้คิดทางสังคมส่งผลต่อจิตลักษณะของนักศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 8) ความคงทนหลังใช้ชุดฝึกอบรมภาวะผู้นำตนเองและชุดฝึกจิตลักษณะแบบบูรณาการของนักศึกษาหลังอบรมทันทีกับหลังอบรม 3 เดือน ผลวิจัยพบเหมือนกันว่า หลังอบรม 3 เดือนนักศึกษายังคงมีภาวะผู้นำตนเองและมีจิตลักษณะคงทนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 9) การเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำตนเองจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษาระยะสั้น (วัดหลังทดลองทันที) พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสะสมแตกต่างกันมีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนนักศึกษาที่มีเพศ อายุ ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาแตกต่างกันมีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 10) การเปรียบเทียบจิตลักษณะแบบบูรณาการจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนสะสม ฐานะของ

ครอบครัวและโปรแกรมวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยระยะสั้น (วัดหลังทดลองทันที) พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ผลการเรียนรู้สะสม ฐานะทางครอบครัวและโปรแกรมวิชาแตกต่างกันมี จิตลักษณะไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 11) การเปรียบเทียบพฤติกรรม ภาวะผู้นำตนเองจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนรู้สะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยระยะยาว (วัดหลังทดลอง 3 เดือน) พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียน สะสมและโปรแกรมวิชาแตกต่างกันมีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ 0.05 ส่วนนักศึกษาที่มีเพศ อายุ และฐานะของครอบครัว แตกต่างกันมีการพัฒนาภาวะผู้นำ ตนเองไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 12) การเปรียบเทียบจิตลักษณะแบบ บุรณาการจำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียนรู้สะสม ฐานะของครอบครัวและโปรแกรมวิชาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยระยะยาว (วัดหลังทดลอง 3 เดือน) พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสะสม และโปรแกรมวิชาแตกต่างกันมีจิตลักษณะแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วน นักศึกษาที่มีเพศ อายุ และฐานะของครอบครัว แตกต่างกันมีจิตลักษณะไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

Research Title : Results of Integrated Psychological Characteristic Training and Self-Leadership of Educational Program Students, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Researcher : Asst. Prof. Dr. Petsuda Phumiphan
Asst. Prof. Panitnan Udomsap
Asst. Prof. Wivan Kanjanawajee

Institute : Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Academic Year : 2015

Abstract

This study had **purposes** 1) to construct a training package for students' self-leadership and integrated psychological characteristics, 2) to evaluate the efficiency of training package for students' self-leadership and integrated psychological characteristics at 80/80 efficiency standard criterion, 3) to study students' self-leadership immediately after training, 4) to study students' integrated psychological characteristics immediately after training, 5) to study students' mental health, social cognition, family and peer support immediately after training, 6) to study factors affecting the students' self-leadership and integrated psychological characteristics immediately after training, 7) to study factors affecting the students' self-leadership and integrated psychological characteristics at 3 months after training, 8) to study retention after using the training package for students' self-leadership and integrated psychological characteristics immediately and 3 months after training, 9) to compare the behaviors of students' self-leadership classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's short-term program (testing immediately after training), 10) to compare the integrated psychological characteristics classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's short-term program (testing immediately after training), 11) to compare the behaviors of students' self-leadership classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's long-term program (testing 3 months after training) and 12) to compare the integrated psychological characteristics of students' self-leadership classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's long-term program (testing 3 months after training). **Samples** in this study were obtained by purposive sampling from 5 groups of 276 educational program students;

the third and fourth-year students of 5-year Bachelor Degree Program in Social Studies, English and Art Education in the academic year of 2014 and taught by the researchers. Later, all 276 students were divided into 4 groups of 69 persons by drawing lots for testing as 3 experimental groups and 1 control group. The experimental design used in this study was Posttest-Only Control Group Design that divided such experimental groups into 3 groups as : Group 1 was experimented by the training package for self-leadership and integrated psychological characteristics, Group 2 was experimented by the training package for integrated psychological characteristics and Group 3 was experimented by the training package for self-leadership; whereas 1 control group or Group 4 was not be trained. Those students were trained for 20 periods in 2 days of training. **Data collection** was conducted by using 9 sets of 4-6 rating scale questionnaires with 12-35 questions for each. Data was analyzed by statistical methods to find out the $\bar{x}$, standard deviation, regression and t-test.

The results indicated that; 1) 11 books were constructed i.e. 7 books of training package for students' self-leadership, 3 books of integrated psychological characteristics and 1 book of training package for students' self-leadership and integrated psychological characteristics, 2) The evaluation on the efficiency of training package found that the efficiency of training package for students' self-leadership was at 80.38/82.44 and the efficiency of training package for integrated psychological characteristics was at 84.19/82.84, 3) The students' self-leadership was in high level immediately after training ($\bar{x}=3.70$), 4) The students' integrated psychological characteristics were in moderate level immediately after training ($\bar{x}=3.36$), 5) For the students' mental health immediately after training, it was found that the most of them had their mental health as general people (55.10%), their social cognition was in moderate level ($\bar{x}=3.09$), family support was in high level ($\bar{x}=3.70$) and peer support was in moderate level ($\bar{x}=3.34$), 6) For factors affecting the students' self-leadership immediately after training, it was found that the students' mental health, social cognition and peer support effected to their self-leadership with statistically significant differences at 0.05 of level whereas the family support was not effected to their self-leadership. For factors affecting the the students' psychological characteristics immediately after training, it was found that the students' mental health and social cognition effected to their psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05 of level, 7) For factors affecting the students' self-leadership at 3 months after training, it was found that the students' social cognition, family and peer support effected to their self-leadership with statistically significant differences at 0.05 of

level whereas the mental health was not effected to their self-leadership. For factors affecting the students' psychological characteristics at 3 months after training, it was found that the students' mental health and social cognition effected to their psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05 of level, 8) The retention after using the training package for students' self-leadership and integrated psychological characteristics immediately and 3 months after training also found the same result that 3 months after training they still had stable retention on their self-leadership and psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05 of level, 9) The comparison of the behaviors of students' self-leadership; classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's short-term program (testing immediately after training); found that students with different accumulated grade point average had differences of their self-leadership development with statistically significant differences at 0.05 of level whereas those with different sex, age, family economic status and program had no differences of their self-leadership development with statistically significant differences at 0.05, 10) The comparison of the integrated psychological characteristics; classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's short-term program (testing immediately after training); found that students with different sex, age, accumulated grade point average, family economic status and program had no differences of their psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05 of level, 11) The comparison of the behaviors of students' self-leadership; classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's long-term program (testing 3 months after training); found that students with different accumulated grade point average and program had differences of their self-leadership development with statistically significant differences at 0.05 of level whereas those with different sex, age and family economic status had no differences of their self-leadership development with statistically significant differences at 0.05, and 12) The comparison of the integrated psychological characteristics; classified by sex, age, accumulated grade point average, family economic status and student's long-term program (testing 3 months after training); found that students with different accumulated grade point average and program had differences of their psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05 of level whereas those with different sex, age and family economic status had no differences of their psychological characteristics with statistically significant differences at 0.05.